

M. G. | NIMRÓD
Dzsanasvili | KÖNYVE

Bevezető

A tisztelt olvasó egy különleges történeti forrással ismerkedhet meg, Nimród könyvének grúz változatával, amely mű töredékét a mai Grúzia területén fedezték fel, és 1901-ben adták közre Tbilisziben.¹

Számunkra azért jelentős, mert igazolja azt, hogy nemcsak az Árpádoknál, hanem a kaukázusi térségben is létezett Nimród-hagyomány. A két nép – magyar és grúz – történeti hagyományában vannak hasonlóságok, egyrészt Kartliban (Grúzia régi neve) megfordultak a hunok és a magyarok ősei, másrészt mindkét nép megőrizte a Nimródtól való származás tudatát.

Nimródról egyébként máshol is találunk még adatokat:² az ókori és a középkori mezopotámiai, asszír, zsidó, szír és arab történelmi feljegyzésekben, de az örmény történétírók is emlegetik a világ első királyát és utódait. Horeni Mózes³ például feljegyezte családfáját, amelyből megbizonyosodhatunk arról, hogy Nimród nemzetsége nem halt ki, hanem voltak utódai, tehát valószínű, hogy a tőle való származás tudatát jó néhány kaukázusi illetőségű család – így a pártus, a grúz és a magyar uralkodó nemzetség – megőrizhette. Eszerint az egykori hatalmas uralkodónak számos utódja élhetett a térségben, akik egy-egy tartományt irányítottak, közöttük továbbélhettek a nagy királyi ős dicső tettei.⁴ Szívósan tartja magát az a hagyomány, miszerint Nimród és utódai városokat alapítottak a Kaukázuson túli területeken és Mezopotámiában.⁵ A grúz királyi krónika szerint az építkezés nem állt meg a nagy uralkodó halálával, hanem művét Nimród utódai folytatták: Ardam például megalapította Derbent városát és erődjét a Kaszpi-tenger mellett, fallal körbevette Mtskhetát és Armazit. Nimród birodalmát felosztotta fiai között, Jarednek jutott Kartli és Perzsia.⁶

A Nimródról szóló szakirodalom annyira terjedelmes, hogy az előszó keretén belül nincs módunk azt összefoglalni, csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a magyar őstörténet kutatásának szempontjából ezen kiemelkedő jelentőségű mű elvisz bennünket abba a térségbe, ahol egykor ősapáink éltek. Mindegyik magyar krónika (Anonymus gesztája, Kézai Simon kró-

1 Dzsanasvili 1901.

2 Hahn 1984.

3 „Meszdrim nemzette Nembrothot (Nimródot), Nembroth nemzi Bábot, Báb nemzi Ánebit, Ánebit nemzi Árbelt, Árbelt nemzi Kajalt, Kajal nemzi Árbelt. Árbelt nemzi Ninuszt, Ninusz nemzi Niniászt.” (Horeni 1892, 14.)

4 Összehasonlításul a mongol Dzsingisz kán utódai voltak azok, akik a nagy előd halála után is jogot formálhattak egy-egy térség irányítására. A nagy, jeles őstől való származás előjogot biztosított számukra, ők tarthattak igényt a helyi királyságok vezetésére. Dzsingisz kánnak jelenleg is körülbelül 16 millió utódja él szerte a világban. Miért ne lehetne elfogadni, hogy Nimródnak is sok utódja maradt meg az ókor folyamán?

5 Horeni Mózes műve felsorol néhány Nimród utódot.

6 Metreveli 2014. 18.

nikája, Képes Krónika, Tarihi Üngürüs stb.) leírja, hogy Hunor és Magor apja Nimród volt, aki a Kaukázuson túli területet uralta. Fiai azonban egy vadászat alkalmával új területre vetődtek, elértek a meotisi ingoványokhoz, ott letelepedtek és elszaporodtak. A térséget a legtöbb kutató a Kaukázussal azonosította. Thúry József⁷ korabeli történeti feljegyzéseket keresett a szavárd magyarok eredetének tisztázásához, és kimutatta, hogy a meotisi ingoványhoz a Kaukázuson túlról csak egyetlen úton, a grúziai Darial-hágón át lehet eljutni, amely az alánokhoz vezet. A magyar krónikák leírták, hogy Hunor és Magor az úton Dulo alán király lányaiba botlottak. A magyar krónikus hagyomány tehát a hunok és magyarok kaukázusi átkeléséről szól.⁸

A hunok és magyarok grúziai jelenlétére nemcsak leírások, hanem régészeti leletek is rendelkezésre állnak. Mtskheta, a régi grúz főváros közelében páratlan, a hunokhoz köthető aranykincseket találtak, amelyek ma Tbilisziben, a Grúz Nemzeti Múzeumban vannak kiállítva.⁹ Az ország más részén is előkerültek az ókor lovas népeihez, a szkítákhoz, szarmatákhoz és a hunokhoz köthető emlékek. Egy nemrégben megjelent antropológiai tanulmány¹⁰ szerint a Kr. u. 4-5. századi kaukázusi, valamint a pannóniai, vagyis a mai dunántúli hun koponyák közötti hasonlóság megközelíti a 70 százalékot, ami azt jelenti, hogy a két térség népei között rokonsági viszony állt fent.

A magyar főerő pannóniai bevonulása után is maradtak magyar közösségek a Kaukázusban, ők a szavárd magyarok, akiket Thúry József Nimród népének nevezett. A 10. századi muszlim szerzők, Baladzuri, Maszudi ismerték a szavárd magyarokat. Al Bakri arról írt, hogy a magyarok egyik rokonnépe Tiflisz közelében élt.¹¹ A kaukázusi magyarokról folyamatos híradás van a 14. század végéig, Timur Lenk hadjáratáig, ezekről néhány magyar publikáció beszámol.¹² Valószínűleg a szoros kapcsolat miatt említették meg a keleti magyar közösséget néhány 15-16. századi térképen. Az egyik kéziratos térkép¹³ szerint Grúzia a régi Magyarország.

Az alább bemutatott műben nemcsak Nimródról, hanem a régi mezopotámiai történetekről, így a teremtséről, Ádám és Éva bűnbeeséséről is olvashatunk. A szír és a grúz hagyomány olyan különleges adatokat őrzött meg számunkra, amelyek nem szerepelnek az Ószövetségben. A grúz *Nimród könyvéhez* a legközelebb áll a 350 körül szír nyelven keletkezett *A törzsek származásáról, avagy a Kincsesbarlang* c. mű, amelyben szó esik Nimródról és tetteiről. Erről Hahn István írt tanulmányt, magát a szír krónikát Ormos István fordította le magyarra, és magyarázatokot írt hozzá.¹⁴ A kutatók egy jó része úgy véli, hogy Nimród története a síreken keresztül hagyományozódott tovább a kaukázusi népek között, akik a Kr. u. 1–3. század között keresztény missziókat vezettek a térségbe. Azonban a két forrás, a szír *Kincsesbarlang* és a grúz *Nimród könyve* számos esetben eltér egymástól, más és más történeteket örökítettek meg, ezért nem zárhatjuk ki annak a lehetőségét sem, hogy létezett egy olyan helyi hagyo-

7 Thúry 1898.

8 Nemrégben egy tanulmány jelent meg, amely hun koponyákat vizsgált meg Tbiliszi környékéről, illetve a Kárpát-medencében. A kutatás nagyfokú hasonlóság meglétét mutatta ki.

9 Armaziskhevi kincs, Kr. u. 2-3. század, Ureki kincs, Kr. u. 4. század In: Lordkipanidze, 2011.

10 Bitadze – Pilibrow – Mayall 2017.

11 Tardy 1988, 35.

12 A két térség közötti szoros kapcsolatról Tardy Lajos munkái adnak részletes tájékoztatást.

13 Tardy 1988, 91. Regiomontames (1436-1470) csillagász készítette a bécsi Nemzeti Könyvtár 3505. számú

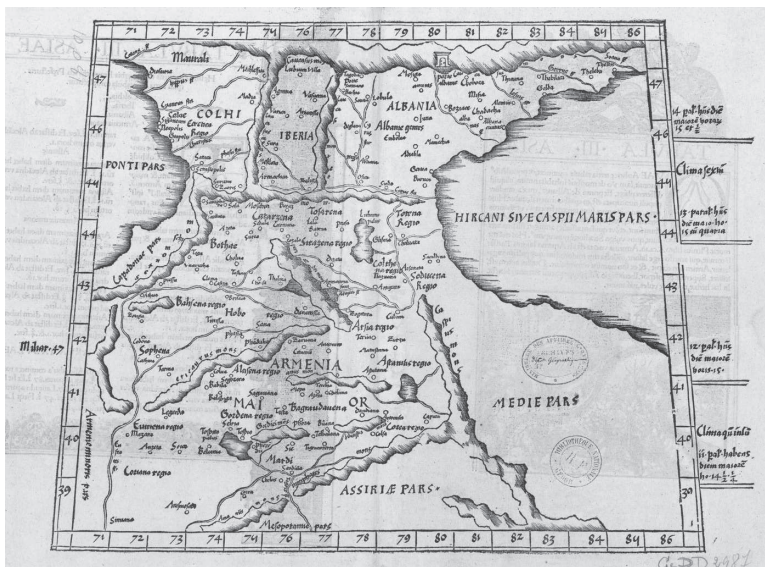
14 Hahn 1984. Nimród alakja a szír mondai hagyományban. In: Antik tanulmányok. 31. évf. 1. szám. 81-99.

mány, amelyet a Nimródtól származó családok őriztek meg az utókor számára. A fordítás végén olvashatunk arról, hogy *Nimród könyve* más területekről, akár Turánból, a sztyeppei lovas népek hazájából is érkezhettek a Kaukázusba.

A korai feljegyzések alapján Kartli (amely az ókori görög forrásokban Ibéria néven ismeretes) volt az első királyság a modern Grúzia területén, itt Nimród utódai után egy ideig a perzsa Akhaimenidák uralkodtak, majd Kr. e. 333. körül Nagy Sándor vette át az uralmat a térségben. A grúz krónika megemlékezik Parnavaz (Kr. e. 299–234) királyról, aki nem volt Nebrotida, de felvirágoztatta az országot. Ő volt, aki kivívta a kaukázusi népek függetlenségét, és megölte Nagy Sándor hadvezérét, Azont.¹⁵ A király örökségét fia, Saurmag (Kr. e. 234–159) vitte tovább, de mivel neki nem volt fiú utódja, a dinasztiaának magva szakadt apai ágon. Saurmag örökbe fogadta I. Mirvant (Kr. e. 159–109), aki a Nimród- (Nebrot) dinasziából származó pártus király volt. Kartli negyedik királya Mirvan fia, Parnajom volt, aki szintén Nebrotida volt. A dinasztia összesen kilenc Nimródtól származó királyt adott, az utolsót Arsaknak¹⁶ nevezték. Ezt követően a perzsa Hoszroidák vették át az uralmat Kartliban, a dinasztia első uralkodója volt III. Mirián (306–337), akinek nevéhez fűződik a kereszténység államvallássá tétele. Egyik kései utódjánál, Vahtang Gorgaszalinál még egyszer előkerül Nimród neve, a hős katonát és királyt csak „Nimród hősenek” nevezték kortársai.¹⁷

E rövid ismertető csak egy kis ízelítőül szolgált a grúzok ősi hagyományáról. Ahhoz, hogy megismerjük Nimród szerepét a kaukázusi népek hagyományában, komoly kutatásra van szükség.

dr. Obrusánszky Borbála történész, keletkutató

Ptolemaios: Geographia című könyve alapján készült térkép. Tabula Asiae III. 1535.

15 Metreveli 2014. 21.

16 Metreveli 2014. 29.

17 Metreveli 2014. 138.

Ádám kiűzése a paradicsomból, Nimród és hét utódnépe

Orosz nyelvből fordította: Czeglédi Katalin

A közlő M. G. Dzsanasvili bevezetőjének kivonata:

A [8. és 14. század között íródott] Kartlisz-Chovreba,¹⁸ azaz a grúz évkönyvek sokszor hivatkoznak Nimród Könyvére.*¹⁹ Ezt a művet elveszettnek hitték, ám 1900-ban a közlő és társai megtalálták a grúz templomi múzeum kéziratai között. A megtalált kézirat²⁰ *nushuri* kézírással²¹ íródott a XVII. századnál nem korábban, és magában foglalja a következő tanulmányokat, szakaszokat:

1. Ádám és Éva kijövele a paradicsomból
2. A világ és az ember teremtése (Efrém atya írása)
3. Megjegyzések a Lét könyvéhez
4. A nemzetségfők családfája Ádámtól Krisztusig
5. A filozófusok bölcs mondásai
6. Joann Zlatoust²² tanítása
7. Pál apostol vándorlásai
8. Az apai templom különféle anyagai

Nem ismert, ki volt ennek a gyűjteménynek a megörökítője, milyen eredetiből és mikor, melyik évben készült. A másoló csak a következő, nem meghatározható kifejezést írta hozzá: „Uram, legyen „mraval-zamier”²³ (két szó szándékosan kivágva), akinek az utasítására lemásolták ezt a szent és a lelket megvilágító könyvet”. (...)A négy első szakasz apokrif irat. Mielőtt rátérnénk a nem kanonizált iratokra, fontosnak tartom idézni egy mondást a „Kartlisz-Chovreba” műből, amely ezekbe az évkönyvekbe csak a „Nimród Könyvből” kerülhetett bele.

A „Kartlisz-Chovreba”-ban olvassuk: „Mirian²⁴ király még pogány volt, gyakran magához hívta a mtskhet²⁵-i zsidó rabbit, Aviadart, a régi és új könyv ismerőjét, és beszélgetve vele Krisztus tanításának követőjévé lett.²⁶ Maga Mirian király szintén ismerte a Nimród Könyvét,

A csillaggal jelölt lábjegyzeteket a közlő M. G. Dzsanasvili, a számozott lábjegyzeteket Obrusánszky Borbála írta.

18 Más néven: Grúz királyi krónika. Kartli Grúzia egyik legősibb elnevezése. A kaukázusi ország történetét foglalja össze a kezdetektől egészen a késő középkorig. Metreveli 2014.

19 *Nimród Νεβρωδης, grúzul Nembrothi, Kr. e. 2716 év

20 N. 153., negyedízben, 376. old.

21 A Kr. u. 9. században használatos grúz írás.

22 Bizánci teológus, akinek műveit lefordították oroszra.

23 Halleluja grúz nyelven.

24 III. Mirián néven ibériai-kartli király. Másik neve Meribanesz. Kr. u. 284-361. között uralkodott. A perzsa Hoszroida-dinasztia tagja. Kartli trónját örökbefogadás révén szerezte meg. Saurmag, Pharnavat király fiának nem volt fiúörököse, ezért a Nebrotida-ágból származó Miriant (Mirvánt) tette meg utódjául. 334-ben felvette a kereszténységet és Kartli területén államvallássá tette. Metreveli 2014. 226.

25 Grúzia régi fővárosa, Tbiliszitől északra található.

26 Az általánosan elfogadott nézet szerint a király megtérítése Szent Nino nevéhez fűződik.

amelyben a következő szerepel: A babiloni torony építése idején hang hallatszott az égből és ez a hang Nimródhoz szólt: »Én, Mihály, Isten jelöltje, kelet királya vagyok. Emelkedj ki ebből a népből, amelyik Istent megvédi. Eljön az idő, amikor megjelenik az Ég Ura. Az, akit te látni akarsz, nem meggyalázott meggyalázottja. A tőle való félelemtől a gyönyörű világot szétesztatják, a királyoknak meghagyják az uralkodást és választanak maguknak istenséget, de ő bánatban lát téged, megment.«

Akkor (ezeknek a szavaknak az elolvasása után a Nimród Könyvében) Mirian megértette, hogy a régi és az új könyv, továbbá a Nimród Könyve ugyanazt tanúsítja a (Messiás megjelenéséről), és a Nimród Könyve is tartalmazza az ő mondását és ezután ő elhatározta, hogy felveszi a kereszténységet."

(...) „Továbbá hozom a minket érdeklő Nimród Könyve szövegét."

I. Ádám és Éva kijövele a paradicsomból

Ádám és Éva Édenből való kijövetelének legendája. Áldd meg, Atya!

Ádám és felesége, Éva kijöttek a paradicsomból. Ádám sátort vert az Éden keleti részén, és mindketten belementek abba, keserű könnyeket hullatva az isteni hely elvesztése miatt. Elmúlt hét nap. Megéheztek. „Én uram, Ádám, kelj fel, szerezz ételmet, hogy együnk. Lehetséges, hogy az Isten ismét visszahelyez minket a paradicsomba". Ádám felkelt, elment egyenesen a földre, hogy ételmet keressen, de sehol nem talált olyat, amelyet ők ettek a paradicsomban. És mondta Ádám Évának: „Elér minket a halál!"

Éva azt mondta: „Ó, bárcsak meghalnék, téged pedig az Isten ismét bevinne a paradicsomba!" Ádám azt felelte, hogy nem tudja megölni Évát, aki gyümölcs az ő gyümölcséből. Nem találva sehol az „élet gyümölcsét", átadták magukat a bűnbánatnak. Ádám azt mondta Évának: „Kelj fel és menj a Tigris folyóhoz, tedd a lábad alá a saját kövedet, a fejedet vállig borítsd be kendővel, és imádkozz csendesen 34 napot. Én ugyanazt csinálom, beállok a Jordán folyóba. Őszintén be fogom vallani a hibáimat, és imádkozni fogok 40 napig, úgyhogy én idősebb leszek nálad 5 nappal". Hozzáfogtak; Ádám belement a Jordán folyóba, és azt mondta: „Szedjétek össze az összes teremtményt és sírjatok értem, az ételtől megfosztottért!" És az összes teremtmény összegyűlt és odaálltak az oldalára; még a Jordán is megállította folyását.

Már tizenkét nap telt el, amikor az ördög embernek öltözve odament Évához, és azt mondta neki: „A ti imáitokat az Isten meghallotta. Ádám küldött engem, hogy elvigyelek hozzá. Gyere ki a Tigrisből, és kövess engem!" Éva hitt a sátánnak, kijött a folyóból, és ment utána. Ádám – meglátva Évát – elkezdett szemrehányást tenni neki, hogy hallgatott az ördögnek, és másodszor is bűnt követett el. Éva megtudván, hogy az ő vezetője az ördög volt, megfosztó-

dott az érzékszerveitől és leesett a földre. Ádám epedve kérte az ördögöt, hogy mondja meg, miért követi őket. Az ördög elmagyarázta Ádámnak, hogy ő minden szidalmat eltűrt az ember megteremtése napján. „Mikor az Isten beléd lelket lehelt”, mondta az ördög Ádámnak, „akkor neked az Istenhez hasonló ábrázatod volt. Jött Mihály angyal, és kivezetvén téged arra kényszerített, hogy hajolj meg Isten előtt. Akkor mondta Isten Mihálynak: »Én megteremtettem Ádámot az én képekre és istenségemre«. Mihály felszólítván az angyalok összes seregét, mondta nekik? »Adjátok meg a tiszteletet a hasonlóságnak és az istenség képmásának!« Köztük voltam én is. Mind meghajoltak neked, Ádám, de azt mondtam Mihálynak: »Menj el tőlem, én nem fogok meghajolni a nálam alacsonyabb előtt: én idősebb vagyok nála, és úgy illik, hogy ő hajoljon meg nekem«. Hat másik angyal szintén az én oldalamba állt, és lemondott arról, hogy neked meghajoljon.*²⁷ Megharagudott Isten, és megparancsolta, hogy taszítsanak le minket a lakóhelyünkről. Neked is meghatározta Ő, hogy legyél az Édenben, és élj boldogan benne. Én te miattam éltem megalázottságban, de sikerült elcsábítani téged és megfosztani az élvezet helyétől.”

Ádám kérte az Istent, távolítsa el az ellenséget, akinek sikerült becsapni Évát, és aki őt is el akarta pusztítani. Belzebub láthatatlanná lett. Ádám folytatta az imádkozást és a vezeklést.

Éva felocsúdott, felemelkedett, és mondta a férjnek: „Elmegyek a napfelkelte irányába, és halálomig szénát fogok enni, a marha ételét, mivel én többé nem leszek méltó élő ételt enni”. Elment a napfelkelte irányába, és ott sírásba kezdett, és mértékletes életet élt. Már három hónap telt el, hogy megfogant a méhében Káin. Amikor eljött a szülés ideje, az Istenhez fordult, és elkezdett hangosan kiabálni: „Hol van Ádám, aki megkönnyíthetné a szenvedéseimet? Ki tudja közölni velem az én betegségemet?” Valaki az elsőrendűek közül odarepült hozzá (Ádámhöz) és mondta: „Menj és segíts Évának, a feleségednek”. „Imádkozom értetek elsőrendűek és értetek égi lakók, amikor Keletre mentek, közöljétek az én urammal az én fájdalmaimat!”

Ádám, aki folytatta az imádkozást a Jordán folyóban, meghallotta Éva sírásának és imájának a hangját. Isten megértve Ádám imáját, megjelentette nála Mihály angyalt magokkal, amelyekhez csatolva volt az isteni pecsét. Az angyal megtanította Ádámot, hogyan kell magot vetni, megművelni a földet és folytatni az életét. Ádám felkelt és elment a feleségéhez. Az ő imájára lejöttek az égből az angyali méltóságok, megérintve Éva arcát és mellét, és mondták: „Boldog vagy, Éva! Tedd hatalmassá az Úr előtt Ádámnak, az Isten kiválasztottjának, rabjának az imáit. Az ő imái megmentenek téged. Az fogantatta meg a méhedben a teremtményt. Kelj fel, és készülj megszülni őt!” Felkelt és megszülte gyerekét, aki a csillaghoz volt hasonló. Nem maradt a keresztapa kezében, hanem leszállva a földre elkezdett szénát morzsolni, amelyből sok volt az anyja ételében. A keresztapa mondta neki: „Te, Káin züllött és a jónak a megölője, te a termő fának a megsemmisítője, nem pedig növelője; te elszomorító, nem pedig gyönyörködtető!” Nyolc éven és két hónapon keresztül Ádám járt Évához.

²⁷ * Korán II. fejezet 32. old.: Amikor mi megparancsoltuk az angyaloknak, hogy hajoljanak meg Ádámnak, ők mind meghajoltak, kivéve Ebliszt. Ő megtagadta azt, fújt a haragtól és a hálátlanok közül való volt”. (8. old.)

Változat*²⁸:

A paradicsomból való kiűzetés után Ádám és Éva egy hegyen telepedtek le egy barlangban. Ez volt a világmindenség központja. Ádám sok aranyat, mirhát és tömjén gyűjtve lement a völgybe, bement Évához. Ő megfogant és megszülte az ikreket *Kaint* és lánytestvérét, *Liud*-ot. Azután ismét elment Ádám Évához, ő megfogant megint, ikreket szült – Ábelt és az ő lánytestvérét, *Kalmant*.²⁹ Amikor felnőttek, Ádám mondta: „Káin vegye el *Kalmant*, Ábel pedig *Liudot*.”³⁰ Káin mondta az anyjának: „*Liudot* én veszem, Ábel pedig hadd vegye *Kalmant*.” *Liud* még szebb volt *Kalmannál*. Ádám megtudva mindezt, nagyon megharagudott, és mondta: „Íme egy új rombolás a hagyatékban! Káin, össze akarsz házasodni azzal a lánytestvérral, aki veled együtt született? Szedjél a föld gyümölcséből, Ábel pedig hadd vegyen a nyáj gyümölcséből, és menjünk fel a szent hegyre és mutassunk be ott áldozatot; imádkozzatok ott az Úr előtt és Ő megmutatja nektek a feleségeiteket. És felmentek a hegyre a főpap (Ádám), Káin és Ábel. Akkor Káin lelkébe bement a sátán, és rászedte őt, ölje meg Ábelt, hogy elvegye tőle *Liudot*, a saját lánytestvérét. Ezért az Isten nem fogadta el Káin áldozatát, a nem bűnös Ábelét azonban elfogadta. Káin megharagudott, és amikor lementek a síkságra, megölte Ábelt, akinek a fejét kővel zúzta szét.”

Ábelnek a Káin keze általi halálát Éva előre meglátta még akkor, amikor Ábel gyerek volt. Láttá álmában, hogy Ábel vérével telt meg Káin szája; könnyörtelenül itatta őt, bár Ábel könnyörgött, hogy kímélje. Ádám aztán elmondta, hogy Káin megölte a saját fivérét. Akkor ők szörnyű bánatba estek. Az Isten elküldte Mihályt megvigasztalni őket másik fiú születésével. Amikor eljött a gyilkosság és az emberi vér kiontásának az ideje, Káin és Ábel kimentek játszani, és amikor együtt táncoltak, két ördögnek tűntek, átalakulva az egyik Káinná, a másik Ábellé, és az, aki hasonlított Káinra, kristálykövel összetörte a másik ördög fejét. Káin meglátva ezt, fogta azt a követ és rádobta Ábelre, bár Ábel könnyörgött a fivérének és mondta neki: „Káin fivér, ne öl meg engem”, ő mégis megölte őt. Ádám és Éva száz éven át siratták Ábelt. Azután ő megfogantatta Évát, aki szülte *Szitet*. Azután még születtek gyerekei – *harminc fia és harminc lánya*. Ádám 930 évig élt. Tőle az emberi nem megsokszorozódott és belakta a földet. 930 évesen megbetegedett és hangos szóval jajgatott: „Gyűljetek össze mindannyian, akik tőlem születtek, hogy láthassalak titeket a halálom előtt”. És összegyűltek mind mellette. Akkor már birtokolták a földfelszín háromnegyedét.

Amikor mind összegyűltek Ádámék háza és imaháza előtt, amelyben ő betegen feküdt, akkor fiai kérdezték őt a betegség okáról. Erre elmondta nekik, hogy ő és Éva a paradicsomban laktak; ő tartotta a paradicsom keleti és északi részét, Éva pedig a délit és a nyugatit. Védelmükre éjszakánként lejött 12 angyal. Az ördög megirigyelve boldogságukat, elcsábította Évát abban az időben, amikor az angyalok eltávolodtak az égi magasságba.

Evelt a tiltott gyümölcsöt és adott a férjnek belőle, és ő is megette. Az Isten megharagudott rájuk, mert megszegették tanítását, és hetven betegséget küldött rájuk. Ezért Ádám elküldte *Szitet* és Évát a paradicsomba megkérni az angyalt, aki őrizte a paradicsomot,

28 * A (második szakasz) kéziratának 53. old.

29 A szír Kincsesbarlangban Kelima néven szerepel. Ormos 1985, 13.

30 A szír Kincsesbarlangban Lebuda néven szerepel. Ormos 1985, 13.

engedjen egy cseppet a mirhából, ami az élet fájából való: „Bekenem vele magamat, és megnyugszom”, mondta Ádám. Szit és Éva a paradicsom kerítéséhez menve elkezdtek imádkozni és kérni az Istent, küldje el nekik az angyalt, az emberi lélek uralkodóját.

Az angyal megjelent, és azt mondta Szitnek: „Ember! Isten megáldott! Ne alkoss imákat, és ne kérj mirhát a saját apád, Ádám bemázolására. Nem most, hanem eltelik 5500 év, és akkor megtörténik az ő bemázolása. *Az 5500. évben eljön a földre az Atyaisten szeretettje, Krisztus – eljön, felveszi a keresztséget a Jordánban, és amikor kimegy a folyóból, bekenődik Ő és Ádám összes szülöttje, akit megszabadít a bűnhődéstől. „A keresztelés napján, mondta az Úr, felkelnek, és bevezetem őket a paradicsomba, és bemázolom őket mirhával.* Menj most az apádhoz: három nap múlva a lélek otthagyja őt”. Az angyal elrejtőzött a paradicsom fája alá, Szit és Éva visszatértek a sátorba, ahol Ádámot sírva találták.

Ádám sírásának az oka a következő volt. Amikor Szit és Éva Ádám megbízásából elmentek a paradicsomba, az úton találkoztak egy emberrel, akit valamiféle ragadozó vadállat marcangolt. Ez az utóbbi, meglátván az úton menőket, elszaladt. A vadállat által megsebesített ember felállt és elkezdett szemrehányást tenni Évának, hogy az ő könnyű vérének köszönhetően az emberi faj a legnagyobb boldogtalanságot érte el, sőt még a vadállatok is, amelyek addig alárendelődtek az embernek, most istentelenül rátámadnak őrá. Éva panaszosan jajgatott, és folytatta az utat. A megsebesült ember odajött Ádámhoz, és elkezdett neki szemrehányást tenni, hogy ő és a felesége, Éva boldogtalansága okául szolgálnak. A visszatért Évának Ádám azt mondta: „Mit tettél velünk? Az egész emberi faj átkot küld ránk a mi bűnünk miatt.”

Éva elkezdett sírni, és bűnbánóan elmondott mindenkinek egy rövid történetet a bűnbeesésről. Ezután meglátta, hogy kinyílik mind a *hét ég* ajtaja, ahonnan lejött Mihály angyal és más angyalok. A hatszárnyú Szerafim fogta Ádám testét, aki már kilehelte a lelkét, háromszor megfürdette őt a Hebron folyóban, és aztán bemutatta az Úr arca előtt és letaszította Őt, a 7. égben lévő. ^{*31} Mihályt és Gabrielt Isten elküldte a paradicsomba, amelyik a 3. égben található, és megparancsolta nekik, hogy hozzák el Szindnek a három vízhatlan köpenyét, hogy abba belecsavarják Ádám testét, és felülről ráöntsenek életadó mirhát. Az angyalok így is tettek. Akkor az Isten megparancsolta az angyaloknak, hogy hozzák el Ábel testét, amelyik addig egy sziklán feküdt. Az angyalok teljesítették Isten parancsát. Isten megparancsolta, hogy fogják a halott testet és temessék el azon a helyen, ahol Ő megteremtette Ádámot a földből. Mihály kiásta a sírt, más angyalok Isten akarata szerint a paradicsomból kivettek különböző tömjénillatot. Ráöntve a halott testre a tömjénillatot, eltemették őt.

Akkor az Isten mondta: „Ádám”! A sírból hallatszott: „Én a Fáraó”! ^{*32 33} Isten: „Föld legyél te és a földbe menj; Vasárnap legyen a te keresztséged”. Ezért az Isten megpecsételte Ádám koporsóját. A 6. napon ezután meghalt Éva, és őt eltemették Ádammal együtt egy sírban.

31 * Korán II. fejezet, 27. old.: „Az isten szilárdan tartózkodik az égen és kialakít ott hét eget az összes kiváltsággal” (7. old.). A Korán szerint az ezek egymást követik. Mindenekfelett a csillagatlan ég, ahol „Eliarszi” Isten található (37. fejezet 6. old., 2. megjegyzés).

32 * Pharaó (Fáraó) grúz nyelven Faraon, itt uralkodó értelemben használatos.

33 Állítólag a jelen műben említett uralkodó a Pontusz nevet viselte. Hahn 1984. 88.

A szakasz befejeződik e szavakkal (54. old.): Szig könyvét görögül apokrifnak nevezik, és tanulságos olvasata van, de az olvasat nem minden nép számára elérhető, hanem csak azon emberek számára, akik a hit törvényeit tudók.

II. Szent Efrém atya mondása az ég, föld és Ádám teremtéséről, az utolsónak a haláláról és az ő testének a földbe temetéséről a Golgotán.

A világmindenség, amely vasárnap keletkezett, hat nap után teljesedett be. Pénteken, délután az Úr fogta a földréteg összes részeit, az összes vizet, az összes mozgó szelet és az összes égő meleget, és ebből a négy elemből, azaz *hidegből, melegeből, nedvből és szárazságból* alkotta meg Ádámot. Az Úr adott neki ábrázatot is, a sajátjához hasonlót. Arca ragyogott, és szemei árasztották a nap fényét, és égtek, mint a láng. Az Isten lelket lehelt belé. Amikor lábra állt, éppen azon a helyen volt, ahol később felállították a Megmentő Krisztus keresztjét.

Ádám királyi ruhát vett magára, a fejére koronát tett és királlyá vált, szentté és prófétává. Az Úr trónra ültette őt. Jött az összes teremtmény, és Ádám adott nekik megfelelő neveket.

Hunor és Magor a Kaukázus legnagyobb átjáróján, a Darial-hágón jutott át az alánok földjére.

Az Úr felhatalmazta őt minden teremtéssel. Megjelentek az összes angyalok méltóságai, és meghajoltak először Istennek, aztán pedig Ádámnak. Isten ezért vezette őt a paradicsomba.*³⁴ Ott ismét meghajoltak neki az angyalok. Azután Ádám lefeküdt és elaludt. Amíg ő aludt, az Isten az ő bordájából létrehozta a feleséget, Évát. Felébredvén Ádám megörült meglátva maga mellett a feleséget. Dicsőségben eltöltöttek három órát. A paradicsom nem található a légi térben, magasabb az összes magas hegynél 30 phrasax-ra.*³⁵ és megmutatta neki az életnek a Goszgod fáját, amelyből később Krisztus keresztjét készítették. Az élet fája *saber-ki*,³⁶ amely a világmindenség központjában van ábrázolva. Az ördög megirigyelve Ádám és Éva gyönyörét, bebújt a kígyóba, és az bevitte őt a paradicsomba. És ott, hogy Éva meglátva őt ne ijedjen meg, *Zorak* madárrá változott.*³⁷ Ezt a madarat a bölcs emberek megtanítják beszélni úgy, hogy felállítanak előtte tükröt; ő meglátva benne a madár alakját, izgalomba jön és elkezdi beszélni a „barátnőjével” és így lassanként megtanul beszélni emberi nyelven – ioa’an³⁸ nyelvjárásban és más népek nyelvén is. Így az ördög megjelent Éva előtt és bűnbe vitte őt: Ő (Éva) leszakította a termést a tiltott fáról, beleharapott és adott Ádámnak, és ő is beleharapott. Az Isten kiűzte őket a paradicsomból és azt mondva az elmenőknek: „*Eljön az idő és elküldöm nektek saját fiamat. Ő a Szent Szűz belsejében fogan meg, onnan kijön ember alakjában –és emberré válik. Ő megment téged és elvezet a paradicsomba.*”

Halála előtt Ádám kinyitotta *Szítat*, „az ima óráját”, azaz ki mikor következik Istent dicsőíteni nevezetesen pedig: a nap első órájában imádkoznak az én gyerekeim és imára emelik kezüket a mindenség Teremtőjének, és remélik, megkapják a kegyét. Második órában magasztalják Istent az angyalok és dicsőítik Őt; harmadik órában az összes madár az Istent dicsőítik. A negyedik órában imát alkot az összes teremtmény. Az ötödik órában dicsőíti Istent az összes létező; a hatodik órában dicsőítik Istent a kerubok, üdvözetet adnak át neki és imákat hoznak neki; és a hetedik órában Isten fogadja az összes imát. A nyolcadik órában dicsőítik Istent az égi madarak és megalázkodnak; a kilencedik órában kinyílik az angyalok imája, akik az Istenség trónjánál állnak; a tizedik órában van a víz imája, amelyik Isten lelkéből jön és a saját csillogásával elűzi az összes rossz lelket; a tizenegyedik órában megérkezik minden szent életű örömórája és a tizenkettedik órában az Isten fogadja az emberiség fiainak a siránkozását. „*Ó fiam, őrizd meg a szívedben mindezt!*”

Az éjszaka első órájában minden ördög a félelemtől meghajol Isten előtt, nincs lehetőségük ártani az embernek. A második órában dicsőítik az Istent minden földi és földalatti lények; a harmadik órában történik a tűz dicsőítése, amely lejjebb az összes csillag alatt. A negyedik órában Szerafim megjelenik, akit én (Ádám) többször láttam a bűnbeesése előtt.

34 * Ilyen következmény megtalálható a Koránban (II. fejezet 29-88. old.). Az Isten megtanította Ádámot megnevezni az összes létezőt; azután elvezetve őket az angyalokhoz mondta: „Nevezétek meg nekem őket, ha ti tisztá szívűek vagytok”. Legyen magasztos a Te neved!” Felelték az angyalok; Mi nem rendelkezünk más ismeretekkel azokon kívül, amikor Te megtanítottál minket”. Az Isten mondta Ádámnak: „Tanítsd meg őket megnevezni minden létezőt.” és Ádám ezt tette... Azután Isten parancsára Ádámot meghajoltatta az összes angyal előtt, kivéve Ebliszt. Az Isten mondta Ádámnak: „Élj a kertben a feleségeddel”...

35 * Perzsa mértékegység. 1 pharasan = 7versta, 1 verszta = 1, 066 méter.

36 * Ez a szó nem grúz eredetű. Az élet fájának egyik elnevezése.

37 * Papagáj.

38 Görög (jón)

Az ötödik órában magasztalják Istent azok a vizek, amelyek az égből és lent találhatók, amelyeken az emberek csónakon és keréken közlekednek. A hatodik órában magasztalja Istent az összes földi méltóság, és akkor van félelem és reszketés; a hetedik órában van a szolgálata az erőnek és a földnek.

A vizek megállnak, és a pap vizet merít és egyesíti azt a mirhával, bekeni vele a beteget vagy az álmatlanságtól szenvedőt meggyógyítja; a nyolcadik órában a földből kinő a zöld; a kilencedik órában magasztalják Istent az angyalok és megalkotják a Neki szolgáló imát; a tizedik órában kinyílnak az égi ajtók. Ebben az időben, aki a hívő fiak közül tiszta szívvel imádkozik az istenhez, annak Ő teljesíti kérését. Őrájuk száll Isten áldása és ajándéka.*³⁹ Ebben az időben Szerafimok és a madarak dicsőítik Istent és dicsőséget hoznak Istennek; a tizenegyedik órában a szentek tömjént füstölnek és meghajolnak Istennek; és a tizenkettedik órában keletről lejön a boldogság a földre és a világmindenség minden vidékére a saját fényével megvilágítja.

További idézeteket emlegetnek a nemzedékrend történetéről és a vízáradat leírásáról. Noé bárkája a vízen úszott 150 nap, és a hetedik hónap 17. napján megállt Feda hegyén, ami az Ararátnál található.*⁴⁰ A víz apadni kezdett, és tíz hónappal ezután már kilátszott a hegy te-teje, május 11-én pedig Noé elengedte a hollót... A bárkából való kimenetelkor Noé gyerekei megművelték a rónaságot és szőlőskertet telepítettek. Noé megbírálta Kámot a tisztelenségért. Kám lelkébe bement a sátán és megparancsolta neki, hogy kövesse Káint. Megtanult játszani a pásztorsípon, citerán és hárfán és mindenféle ördögi hangszereken. Tőle mindezen ördögi kísértést megtanulták utódai is – az egyiptomiak, a hadasok⁴¹ és etiópok.

Ebben a szakaszban érdekes legendák vannak a babiloni zűrzavarról és a Nimród Könyve keletkezéséről.

Faleg napjaiban Noé összes törzse egybegyűlve elindultak Keletre és megtalálták a sík országot gödrökkel, letelepedtek benne. Akkor egy nyelven beszéltek. Az összes ember Ádámtól kezdve addig egy nyelvet beszélt – az asszír, amelyik elterjedt volt, majdnem Szomhemhiuig.⁴² Ez a nyelv az összes nyelvnek a királya. Azóta ezen íráshoz, amelyeken emberek régóta írtak, hozzáadódott a zsidó (írás) is. Az asszír nyelv uralkodott minden nyelv felett; ők (asszírok) jobbról balra írtak, a görögök és a rómaiak írása balról kezdődik és jobbra halad, előre jelezve, hogy ezek a népek (görögök és rómaiak) a Magasságos jobbán és nem balján helyezkednek majd el.

Eber⁴³ napjaiban tornyot építettek Babilonban, és a nyelvek keveredése következtében a népek szétesztlottak az egész földön, azt a helyet elkezdték Babilonnak nevezni a nyelvek

39 * Meglepő ennek a hagyománynak az életereje. Az ég kinyitására szóló népi legendát már közöltünk *Anyagok gyűjteményben* (Ld. XVII. kiadás 150. old.). Abban a kiadványban Gurijáról azt írják: Gurijaban létezik egy hiedelem arról, hogy az ég néha kinyílik. Ha valakinek ezt a hitet sikerül magáévá tenni, és ha kíván valamit, akkor a kívánsága biztosan megvalósul.

40 * A káld Beroz szavai alapján ezt a hegyet Kordijinek nevezték. Szent Efrém (4. század) azt Ludar hegynek nevezi, néhányak hajlamosak azt gondolni, hogy az a Sztrabon által emlegetett Baris-a (Barida) (Baron Uslar 25. old.). „Kovcseg hegyének” az igazi megnevezésének az eredetével számos kutató foglalkozott, mi ezeket nem említjük, csak megjegyezzük, hogy a „Kordijij” megnevezés semmilyen egyezést nem mutat a kurd népnévvél, akiket ide költöztetett a perzsa király a Kr. u. VI. században. Erről majd máskor beszélünk.

41 Az abesszíné, vagyis az etiópok.

42 Arménia

43 Más forrásokban Héber, az izmaeliták és izraeliták őse. Különös, hogy a forrás Eberről és nem Nimródról emlékezik meg, akinek nevéhez fűződik a torony építése. A történet alapján Nimród és Ábrahám nem élt ugyanabban az időben.

keveredése okán. Eber nagy bánatban halt meg, azért búslakodott, mert a népek szétszóródása az ő napjaiban történt. Ragav, Sekor és Sakor, Eber fiai eltemették apjukat Mehlin vidékén. Attól az időtől kezdve 70 nyelv és 400 királyság alakult, és minden nyelvnek saját királya lett.

Jáfet törzsében volt harminchét nyelv és király, azok nevei: Amama, Eminon, Ucia, Msak, Jared. Az ő fiai: Avnan, Askaran, Rafanin, Akrama, Batana, Havna, Szitkulim, Hanaia, Fazarai, Kalana, Szatimia, Asbaj, Barszik, Varszem, Zarabim, Fesliaj, Barkaia, Mikaij, Algada, Sanabia, Ulvalaian, Latukaia, Laip, Kala, Baraska, Szalathrasesz, Habraul, Lamaia, Habralosz, Alalovaj, Lamaszpiani. Íme ezek a királyok és nyelvek Jáfettől származnak, határuk keletre a Nud⁴⁴ hegytől, amelyik elnyúlik keletre a Tigrisig és nyugatról a Negrisztől a Ghadurig.⁴⁵

Kám gyerekei az *egyiptomiak*, *hadasok*,⁴⁶ *hindik*, *anadok*, *ghabdakinok*, *luvanok*, *lavdinok*, *arfanok*, *szamzadok*.⁴⁷

Sim (Sém) gyerekei birtokolják Perzsiát kelettől a *Haer* tengerig, és megtalálhatók nyugaton is, a Folyóközben, ott uralják és birtokolják a földet.⁴⁸

Argu⁴⁹ 32 évet élt, és szülte Szekort. Argu életének a 212-ik évében uralkodott Nebrot (Nimród) tizenkilenc évet.⁵⁰ Ő volt az első babiloni király. Az égből neki megjelent a királyi korona. Hívta a takácsot, Szirajt,⁵¹ és megparancsolta neki, öntsön ki ahhoz hasonlót, amit ő látott az égen. Sziraj kiöntötte és felhelyezte Nimród fejére. Ezért mondják az emberek, hogy a korona az égből száll a király fejére. Argu napjaiban betelt 4000 év a világ teremtésétől, és akkor alakult a királyság Jegvitben, akinek a királyát kezdték nevezni Nofosnak, aki 68 évet uralkodott. Attól kezdve Egyiptom királyát kinevezték babiloninak.

Argu napjaiban Anihir és Udzslia országban hét király uralkodott. Közülük volt egy nő, *Szabin*⁵² nevű, aki hosszú évet élt. Utána kezdett uralkodni *Karoni*,⁵³ aki várost hozott létre, felépítette Ufir⁵⁴ városát arany kövekből, és az ő nemzete királyi hatalommal bírt. Az egyiket nevezték Dzsulajnak,⁵⁵ aki még felépítette Dzsuliaj várost. Argo meghalt 209 évesen, az ő fiai Szeruk, Nakor⁵⁶ és Útharaj⁵⁷ eltemették az apjukat Riana országban... Thara életének

44 Zagrosz-hegység

45 A Kincsesbarlang szerint: Jáfet fiai a keleti határon élnek Nód (Núd)hegyétől, mely a legtávolabbi keleti részen van, a Tigrisig, Baktria északi széléig és a Gadarénig. (Ormos 1985, 37.) Jáfet utódai harminchét nép és királyág, köztük Gómer, Jáván, Mádaj, Túbal, Mesek, Tirász és az alánok.

46 * Abesszinok, vagyis az etiópok.

47 Hám fiai laknak délen mindenfelé, egy kicsit még nyugaton is. Fiai az egyiptomiak, műsziaiak, kusiták, indiaiak, kappadokiaiak, filiszteusok, hitteusok, jebuzeusok, ammoniak, girgásiaiak, hívvik, arkiak.

48 Sém fiainak lakóhelye a keleten fekvő Perzsiától a nyugati tengerig terjed, övük a föld közepe... Sém fia tehát Élám, Asszúr, Arpaksad, Lúd, Arám.

49 Kincsesbarlangban Reú, Sém fia.

50 A Kincsesbarlang szerint Nimród 69 évig uralkodott, fővárosa Bábel volt. (Ormos 1985, 37.)

51 Kincsesbarlangban: Sziszán (Ormos 1985, 37)

52 Az ókori dél-arab állam, Szába a mai Jemen területén feküdt. A királysága arról volt híres, hogy ott nők uralkodtak egészen Salamon király idejéig (Ormos 1985, 38)

53 A szír Kincsesbarlangban Leforon.

54 Ófir, talán a mai Szomália.

55 Havila, valószínűleg India, az Ószövetségben legendás arany lelőhely.

56 A Kincsebarlangban: Szerug és Náhor.

57 * Thara vagy Taraj, Avraam (Ábrahám) apja.

900 évében jött az isteni parancs, ami Arian összes vidékét és országát érintette, amit Araj, Eber fia épített. Ő gazdagon halt meg. Fia arany bálványt emelt az apja sírjára.

A hős Nimród napjaiban^{*58} tűzímádás jelent meg Keleten. A tűz elkezdett kitörni a földből,⁵⁹ és Nimród elkezdett szolgálni neki. Papokat állított fel, és megparancsolta nekik, hajoljanak meg a tűz előtt és tömjént füstöljenek. Itt volt egy forrás is. Feléje Nimród egy fehér nyilat függesztett. Aki odament, hogy megfürödjön a forrásba, előzőleg meghajolt a nyílra.^{*60} Azokban a napokban Nimród belépett *Jankiba*, *Juda* országába, és megérkezvén a tengeri tartományhoz, találta ott Junitana⁶¹ asszonyt. Nimród megfürödvén a tengerben, meghajolt Junitananak. Ő azt mondta neki: „Te király, nem kell meghajolnod nekem”. Nimród így felelt: „Miattad jöttem ide.” És eltöltött vele három évet, és Junitana révén megismerte a *bölcsesség könyvét*. Akkor Junitana mondta neki: „Legközelebb ne gyere ide.”

Nimród visszatért Keletre, és elkezdte tanulmányozni a bölcsesség könyvét. Minden nép rendkívüli módon csodálkozott, amikor hallotta Nimród bölcs beszédeit. *Andibajn*⁶² pap, a tűz szolgája meglátván ezt (a népnek ilyen viszonyulását Nimródhoz), elkezdte imádni az ördögöt, amelyik megjelent neki a tűzben, és megtanította őt Nimród bölcsességeire. Az ördög rendelkezett azzal a képességgel, hogy az embereket bűnbe viszi, és azt mondta Andibajn papnak: „Az ember nem lehet bölcs, ha nem egyesül a saját anyjával, lánytestvérével és lányával.” Akkor Andibajn mágus így tett, amint az ördög mondta. Attól kezdve a papok, a jósek és a mágusok feleségnek kezdték befogni a saját anyjukat és lánytestvéreiket.

Andibejn elsőként kezdett foglalkozni csillagjóslással, varázslattal, sorsjóslással, bűvészettel, mitológiával.⁶³ Tanulmányozta a bűnnek minden fokát, azaz minden ördögi művészetet. *Megtanulva ezt a mesterséget az ördögtől, ezért az ördöggel együtt nyerik el büntetésüket a Feltámadás napján.*

A könyvet, amit tanulmányozott Nimród Junitana varázslójától, a templomi *tanítók nem fogadták el*, még ha az a csillagjóslás könyve is. A perzsák azt méltó könyvnek tartják és szentnek nevezik; a görögök azt csillagjóslásnak és mágiának tartják, és a „Fed” nevet adták neki,^{*64} ami azt jelenti: „A szó könyve.” Az a jóslás és az ördögi bűnösség tanításának

58 * Kr. e. 2716 évben.

59 A jelenség tudományos magyarázata: vannak olyan szénhidrogén-mezők a mai Irak, Azerbajdzsán, Irán, Türkmenisztán stb. országok területén, amelyek közel vannak a földfelszínhez, ezért a gáz, az olaj gyakran feltör a szabadba. Van, ahol belobban, lángra kap, ha belescap a villám stb. Ezek a helyek különös tiszteletben álltak és állnak a helyi emberek szemében.

60 * Kartli Chorevba és „Rusztemia” (Sahnáme-Királyok könyve) szerint a tűzímádás elsőként a Kaszpi-tenger közelében jelent meg. Zardast (Zoroaszter) magát profétának nevezte meg magát a perzsa sah, Gostasad előtt (Vistasad), kihozta a tüzet a paradicsomból. Gostasad hitt benne és szent fát – topolyát- ültetett, előtte felépíttette a tűz templomát. A templom hossza és magassága 40 „kötél”. Körülötte rózsákat ültetett, magát a templomot arannyal futtatott szobrokkal és kékkövekkel díszítették. Majd parancsot adott ki, hogy mindenki hagyja el a „régit hitet” és hajoljanak meg ennek a szent fának és a tűz templomának. (Ld. a mi híreinket az Anyagok Gyűjteményében XXVI. kiadás 100. old.) A Kincsesbarlangban Sziszan király egy fehér ló képmását készíttette el, hogy aki megfürdik a forrásban, az boruljon le a ló előtt. Ormos, 1985. 40.

61 A Kincsesbarlang szerint Jöntón, Noé fia tanította Nimródot (Ormos 1985, 41.). A Kartlisz Chovreba szerint Nimród egy mágusnőtől tanult.

62 A Kincsesbarlangban a pap neve Idasér. (Ormos 1985, 41.)

63 A Kincsesbarlang hozzáteszi ehhez a nyilvetéssel való jóslást. (Ormos 1985, 41.)

64 * Perzsául phadar és oszétul fid apát jelent. A „Phed Könyve” nem az „Apák Könyve” lehet.

könyve. Tudatlanok mondják, hogy ez a könyv igazi, de ez nem igaz: az csak jóslás és szidalmazás.

Akkor Nimród felemelte Keleten a nagyvárosokat: Babiloni, Ninive, Raszathani, Szulaki, Dardzani, Besztafari és Szmokalaim.⁶⁵

III. Megjegyzések a Lét könyvéhez

A fordító megjegyzése: *A mű ismerteti a zsidó nép történetét Avraamtól a perzsa Kuraj (Khuraj Kir)⁶⁶ királyig. Ebben a történetben kevés új anyag van, ezért mi azt fordítás nélkül hagyjuk. A szakasz befejeződik a szerző végszavával, amelyik közli, hogy a zsidó könyveket kétszer égették el Antiokhosz⁶⁷ és Heródes⁶⁸ alatt, mert a zsidók elvesztették a nemzetségfők és Marija lányainak a nemzedékrendjét (családfáját), és nem tudták felállítani azt, úgy írtak, amint akartak. Ezt a zűrzavart kikerülték a templom atyái, akik megadták nekünk a szükséges nemzedékrendet. A Szentléleknek hála, kiegészült a hiányosság (Krisztus nemzedékrendjének). Krisztus családfáját én kutattam, és az egészet gondosan ismertettem. Olyan részletesen, mint az enyémet, nem hagytam ki belőle egyetlen írást és író sem.*

IV. A nemzetségfők nemzedékrendje Ádámtól Krisztusig

Ádám utódja Szit, aki Évától született. Szit Kalmannal, Ábel szentéletű lánytestvérével kötött házasságot, és megszülte Enoszt. Enosz házasodott Szit fiának a lányával, és megszülte Kajnant. Kajnan utódja Malalael.^{*69} Malalael Enosz lányával házasodott össze, és megszülte Járedet,^{*70} akitől Matuszail⁷¹ született. Matuszail összeházasodott Enosz lányával, és megszületett Lamek, Noé apja. Noé házasodott Tadzarral,⁷² Matuszail lányával, és megszületett Szim (Sém).⁷³ Szim házasodott Enosz fiának a lányával, és megszületett Arfaksad.⁷⁴ Arfaksad házasodott Jafet lányával, és megszületett Szala.⁷⁵

65 A Kincsesbarlang szerint: Bábel, Ninive, Reszaina, Szeleukida, Ktészifon, Adorbajgán.

66 Nagy Kürosz

67 IV. Antiokhosz (Kr.e. 175-164) Szeleukida-uralkodó, aki Kr. e. 168-ban elhatározta, hogy elégeti a zsidó iratokat, hogy a térségben bevezesse a görög istenek kultuszát.

68 A bibliai Heródes, aki a Kr. e. 1. század végén uralkodott.

69 * Kézirat 87. old.: Lamek Nudban élt, ő ölte meg Káint. Lamek szenvedett szemei miatt, akkor éppen vele volt elsőszülött fia, egy kisdéd. Akkor odament hozzá Káin. Lamek nem látta őt, eldobott egy követ, és az a homlokát találta el. Káin elesett és nem lélegzett. A kisgyerek azt mondta az apjának: „te megölted azt az embert!” Lamek megremegett a váratlan hírtől, és olyan erősen odaütött, hogy saját fiának szétverte a fejét.

70 * Jarednek nevezték a Grúzia királyát is, aki a Kaukázusban uralkodott. „Afridon perzsa király azt mondta a Kartli krónikában, hogy saját Jared fiát (Firdeusz Sahnáméjában Jaredz) és Ádámot (Ardama) nevezte ki Grúziában, aki Nimród törzséből származott” (23. old)

71 Az Ószövetségből jól ismert Matuzsálem.

72 Kincsesbarlangban Hajkal. (Ormos 1985, 64.)

73 Sém (Ormos 1985, 64).

74 Máshol Arpaksad (Ormos 1985, 64).

75 Selah (Ormos 1985, 64).

Mtskheta, Ibéria régi fővárosa.

Szala házasodott Szima lányával, és megszületett Eber, akitől Arfaksad származott. Arfaksadtól ered Faleg,⁷⁶ Melkiszedek és Argu apja. Argu összeházasodott Eber lányával, és született Tharrat.⁷⁷ Tharrának két felesége volt, az egyiknek Jonan, a másiknak Salmath volt a neve. Jonantól született Avraam,⁷⁸ Salmathtól pedig Szarra. Avraam házasodott Szarrával, akit Szalmath szült. Tőle született Isaak.⁷⁹ Isaak házasodott Rebekával, Bathuil lányával, és megszületett Isaab és Jakob. Jakob házasodott Laban lányával, Tamarával, és szülte Judát, aki szülte Farevot és Zarat.⁸⁰ Farev házasodott Levij lányával, és szülte Esromot, aki Aram-tól született. Aram házasodott Juda lányával, és megszülte Aminadabot; Aminadab házasodott Esrom fiának a lányával, Aszerral, aki szülte Naszont. Naszon házasodott Aram lányával, és szülte Szalat.⁸¹ Szala házasodott Rehabbal,⁸² Aminadab fiának a lányával, megszülte Voozt,⁸³ aki megszülte Jobedet.⁸⁴ Jobed házasodott Cahla lányával, aki szülte Josszejt. Josszejt⁸⁵ házasodott Vooz lányával, és szülte David királyt. David házasodott Urijjal,⁸⁶ és megszülte Solomont. Solomon házasodott Namannal, aki az amani Lot lányától származott, és megszülte Romoamot.⁸⁷ Romoam szülte Abiát, Abia összeházasodott Avesszalom lányával, szül-

76 Pelag (Ormos 1985, 64).

77 Terah (Ormos 1985, 64).

78 Ábrahám (Ormos 1985, 64).

79 Ószövetségi neve: Izsák

80 A szír Kincsesbarlangban Perek. (Ormos 1985, 64.)

81 A szír Kincsesbarlangban Szalmon. (Ormos 1985, 65.)

82 A szír Kincsesbarlangban Rahab. (Ormos 1985, 65.)

83 A szír Kincsesbarlangban Boaz. (Ormos 1985, 65.)

84 A szír Kincsesbarlangban Óbéd. (Ormos 1985, 65.)

85 A szír Kincsesbarlangban Jisáj. (Ormos 1985, 65.)

86 A szír Kincsesbarlangban Batseba. (Ormos 1985, 65.)

87 A szír Kincsesbarlangban Rehábéám. (Ormos 1985, 65.)

te Aszat. Asza házasodott Urijjal, és ő szülte Joszafatot. Joszafat házasodott Maktaval, és szülte Joramot, aki szülte Okozijat. Okozija szülte Jorajt. Joraj – Amoszt, aki házasodott Szedekij lányával, szülte Joathamot. Joatham házasodott Haresz lányával, és szülte Akazt. Akaz házasodott Zakariás pap lányával, és szülte Ezekijat, aki szülte Manaszijat. Manaszija szülte Amont. Amon házasodott Azonr lányával, és szülte Oszajt. Oszaj házasodott Jeremiás pap lányával, szülte Arokant, a gyerektelent. Utána uralkodott fivére, akitől áldott állapotba került Arokan felesége, és szülte Joakimot. Joakim szülte Joajhiszt. Joajkis szülte Balbidot, aki házasodott Vakan lányával, szülte Zorovabelt. Zorovabel házasodott Ezra lányával, és szülte Eliudot. Eliud házasodott Szedekij lányával, és megszülte Eliakimot, aki szülte Azort. Azor szülte Szadukot, Szaduk Nainut, Nainu Eliudot. Eliud házasodott Szelij lányával, és szülte Azart. Azar házasodott Levij lányától származóval, és szülte Matathant. Matathan házasodott a Fineztől származóval, akit Szakuthnak neveztek és szült két fiút – Jakobot és Jonokat, akit Joakimnak hívtak. Jakob Azra lányával házasodott, és szülte Joszifot. Marija férjhez ment hozzá, és szülte Krisztust. Joakim házasodott Annával, Zor fiának, Faduknak a lányával és életének hatvanadik évében szülte Mariját, Krisztusnak, a mi Istenünknek az anyját.⁸⁸

„És így én bevezettelek titeket az igazságba, én előttem senki sem volt olyan helyzetben, hogy ezt megértse. Kürosz napjaiban töltődött be 5000 év a világ teremtésétől, Kirtől⁸⁹ Krisztusig eltelt ötszáz év. A zsidók nem ismerték Őt. Közülük egyesek bizonyították, hogy még nem érkezett el az idő az ő megérkezésének; mások mondták, hogy ez az idő már eltelt, és Krisztus meghalt a zsidók kezeitől. De ti, a felvilágosítást szeretők, hallgassatok meg engem. Krisztus Augusztusz császár uralkodásának 42. évében született a judeai Bethlehemben. Még két évvel Krisztus születése előtt a mágusok láttak egy szokatlan csillagot: annak a közepében ült egy fiatal Nő a kisfiával és kis csillagokkal, és felette látszott egy korona.⁹⁰ Nagyon félték, azt feltételezték, hogy a csillag megjósolja Jonan királynak a támadást Nimród országa által, a perzsákkal szemben. Fogták a Nimród Könyvét, és azt olvasták benne, hogy a világban meg kell jelennie a Királynak.^{*91}

Akkor fogták a királyi aranyat, a mirhát, a gyógyítót és a szent tömjént, mert megjósolták, hogy ezek a Királynak, a Gyógyítónak és a Papnak az ajándéka, és elindultak. Ezekkel az utasokkal mentek a királyok és a királynék, közülük Hirmiz és Makrze voltak a perzsák királyok, Adribeidzsán⁹² pedig Dala fia, Szobajl⁹³ királya volt, azaz a Keleté.⁹⁴ A műből kihagyták a Megváltó földi élettörténetét a mennybemenetelig és a Szent Lélek lejövetelét. A végén

88 A leszármazási tábla sok helyen nem egyezik meg a Kincsesbarlangéval.

89 Kürosz, a perzsák első uralkodója, az Akhaimenida-dinasztia alapítója. Kr. e. 590/580 körül született és 529 körül halt meg. A perzsa birodalmat Kr. e 550-ben alapította, amikor meghódította a médeket.

90 Erről a látomásról más források nem számoltak be.

91 * A Kartlisz-Chovreba szerint: „Marian elolvasta a Nimród Könyvét. Eljön az idő, amikor az ég Uralkodója megjön, és elfogadta a kereszténységet.”

92 Azerbajdzsán, amely nemcsak a modern ország területére terjedt ki, hanem a mai Irán északi részére is.

93 Város a mai Irak területén.

94 Kincsesbarlangban: Mahozdi Hormizdad Perzsia királya, Jazdigerd Szaba királya és Péroz, Sába királya. Ormazd/Ahura Mazda név a Hormizd. A többi kettő perzsa név. (Ormos 1985, 67.) Adrubeijan Azerbajdzsán neve. Az uralkodói nevek valószínűleg a pártus időből származnak, amelyet Kr. u. 224-től megalakuló Szasszanida-ház megörököl. A perzsa birodalom vezető nemzetségeit többségében pártusok alkotják.

ezt olvassuk: „Íme és befejeződött a világmindenségnek a legendája Ádámtól Krisztusig, amit felvettek a katolikus templomok, és mi dicsőítjük az Atyát, Fiút és a Szentlelket most és mindörökké és a századok századaira. Amin.”⁹⁵

A közlő M. G. Dzsanasvili utószava

A Kartlisz-Chovreba csak a szerény tájékoztatást közölt velünk a „Nimród Könyvéről.”

És íme, most a kezünkben tartjuk, habár ez nem az egész „Nimród Könyve”, végső soron csak kompiláció abból. Most már tudjuk, hogy a „Nimród Könyve” magában foglalja a „bölcsességet” (babilonit), és a mágusok nyelvén *fednek* nevezték, és hogy a templomok atyái elvetették azt, mint apokrif könyvet.

Ki hozhatta Grúziába „Nimród Könyvét”, ha az itt volt Mirian király idején?

A régi időktől kezdve a kaukázusi népek, különösen a grúzok és örmények kulturális és politikai kapcsolatokat ápoltak az Asszíriával és Babiloniával, Médiával, Perziával és Turánnal.⁹⁶ Ezek a népek közös ázsiai életmódot folytattak, bár gyakran ellenséges viszonyban álltak egymással. A kulturális hatások gyorsan átmentek az egyik néptől a másikhoz, és az új hazában széleskörűen elterjedtek. A népi hitvilág nagy része, példázatok és legendák, különösen a föld megművelése és az eszközök – amelyeket használnak – megmunkálása, az államszervezet és a családi közösség formája stb. ezeknél a népeknél meglepően azonosak.

A régi korszakban a helyi népek mind meghajoltak a tűznek, az égi csillagoknak és mindenféle lelkeknek. Rüsztém⁹⁷ hős anyyira kedves volt a perzsáknak, hogy átvették a történetét, de már nem Rüsztém, hanem Rosztom alakban, és népi hőssé vált Grúziában és a Kaukázusban. Ilyen hősök mindezeknél a népeknél Nimród hősei is, Amiran,⁹⁸ Kozroj, Zurab,⁹⁹ Dzsimsiser, Dilar, az orvos Lokman, Dzsavaoz és mások.

Grúziának Babilonnal és Perziával való kapcsolata révén a déli (babiloni) vagy a keleti (perzsa) áramlat könnyen elhozhatta hozzánk Nimród Könyvét. Maga Grúzia királya, Mirian, akinek a birtokában volt Nimród Könyve, perzsa volt, a sahnak a fia. Az is lehetséges, hogy elsőként ő hozta azt Grúziába.

A történeti forrást közlő M. G. Dzsanasvili a Tbiliszi Reál Tanintézet tanára volt.

95 * Ennek az érdekes kéziratnak a teljes szövegét leírtuk és kinyomtattuk.

96 Turán a Kaszpi-tótól keletre fekvő térség neve, ahol a szakák éltek.

97 A középkori perzsa hőseposz, Irán és Turán harcát megörökítő Sahnáme (Királyok könyve) egyik hőse. Rüsztém a mai Afganisztánban született, Zabolisztánban, egy helyi perzsa kormányzó, Zal és a helyi hercegnő, Rudaba frigyéből. A középkori eposz ősi szkíta/pártus elemekből épül fel.

98 Mitikus hős és titán, Dali fia. A görög mitológia Prométheusza. (Dali a vadászat istennője. Másik neve Daeli) A magas hegyeken él és feladata az állatvilág védelme.

99 A Sahnáme Szohrabnak ismeri. Rüsztém fia.

IRODALOM

BITADZE, Liana – PILBROW, Varsha – MAYALL, Peter 2017. Migrating Huns and modified heads: Eigenshape analysis comparing intentionally modified crania from Hungary and Georgia in the Migration Period of Europe. In: <http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0171064>

DZSANASVILI, M. 1901. Изгнание Адама изъ рая, Нимродъ и семь послѣпотопныхъ народовъ. Книга Нимрода. In: Сборникъ материаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа, вып. XXIX. Тифлис, pp. 19-44.

HAHN István 1984. Nimród alakja a szír mondai hagyományban. Antik tanulmányok. 31. évf. 1. szám. 81-99.

HORENI, Mózes 1892. Nagy-Örményország története. Fordította: Szongott Kristóf. Todorán Endre Aurora Könyvnyomdája, Szamosújvár.

KÉPES KRÓNKA 2004. Fordította: BOLLÓK János. Osiris Könyvkiadó, Budapest.

LORDKIPANIDZE, David 2011. Treasure. National Museum of Georgia, Tbilisi.

METREVELI, Roin 2014. Kartlis Tskhovreba. A History Of Georgia. Georgian National Academy of Sciences. Commission for the study of Georgian Historical Sources. Artanuji Publishing, Tbilisi.

ORMOS István (ford.) 1985. A törzsek származásáról, avagy a Kincsesbarlang. Helikon, Budapest.

TARDY Lajos 1988. Kaukázusi magyar tükör. Magyarok, grúzok, cserkeszek a kezdetektől 1848-ig. Akadémiai Kiadó, Kőrösi Csoma Kiskönyvtár 20, Budapest.

THÚRY József 1897. A magyaroknak szavarti-aszfali neve. Századok, 31, pp. 317-327, 391-403.

NIMROD'S BOOK

According to the Georgian tradition descendants of Nimrod, the first king of the ancient world ruled Caucasus for centuries. The story was occurred in the Hungarian royal chronicles, also, which recorded that the Hungarian royal line, Arpad originated from there. They are very important memories, because only scattered historical records mentioned successors of the great king. An independent record, Moses Khorenaci's History of Great Armenia also mentioned the Nimrod's line. We can assume that some families of the Caucasus regions- as Parthian, Georgians, Hungarians, etc. –their inherited family tree of Nimrod.